

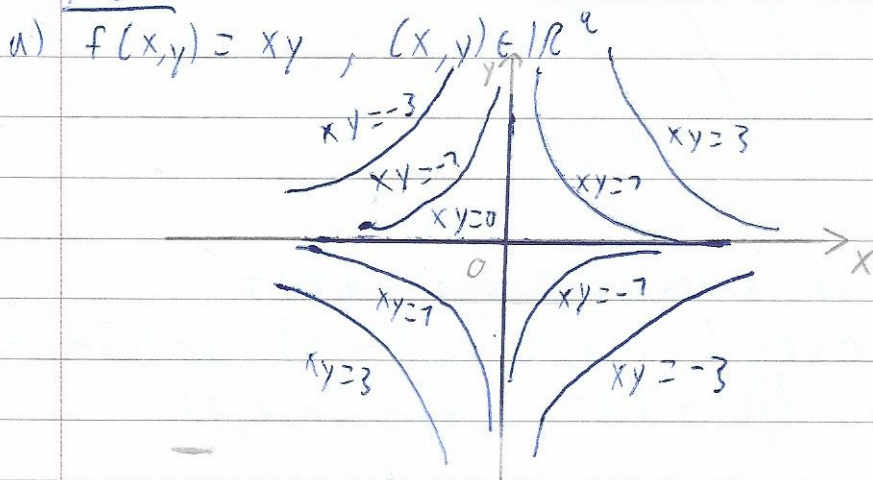
2^{ος} Σειρά Ασκήσεων

Άσκηση 7

Για κάθε μία από τις παρακάτω συναρτήσεις σχεδιάστε μερικές κυρτές σφαιρικές βολές τις τριγώνους του φράκτου με τα σημεία xz και yz .

Με βάση αυτά σχεδιάστε το φράκτου της συνάρτησης

Λύση

Τομή με xz επίπεδο: $f(x,0) = 0 \quad \forall x \in \mathbb{R}$

Το φράκτου της f είναι το $\text{Gr} = \{(x,y,f(x,y)) \in \mathbb{R}^3 \mid (x,y) \in \mathbb{R}^2\}$

Οπότε $\Pi_{xz} \cap \text{Gr} = \{(x,0,0) \mid x \in \mathbb{R}\}$

Αυτό το σύνολο παριστάνει την ευθεία $\vec{\rho}_1(t) = t(1,0,0)$

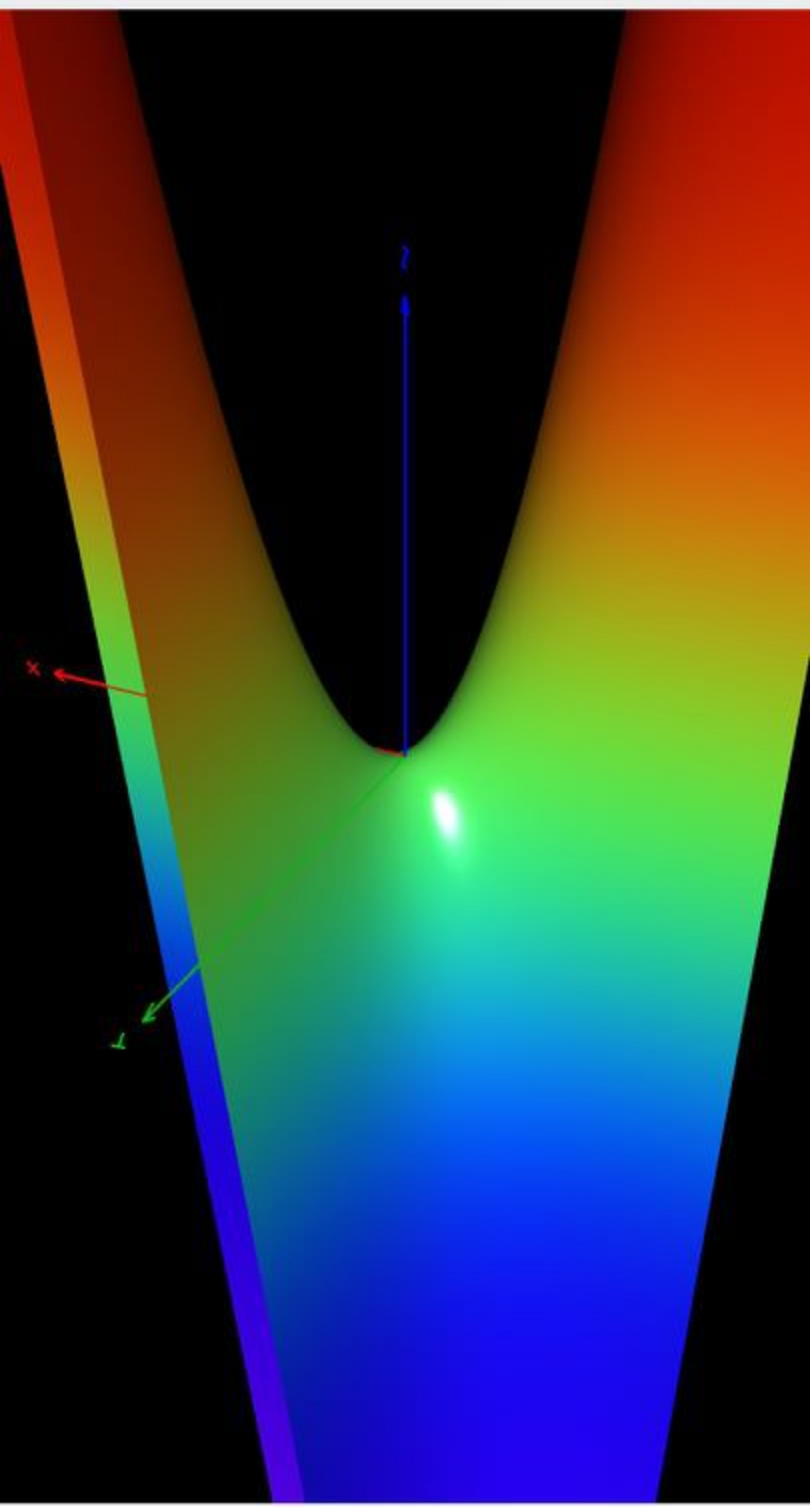
Τομή με yz επίπεδο: $f(0,y) = 0 \quad \forall y \in \mathbb{R}$

Οπότε $\Pi_{yz} \cap \text{Gr} = \{(0,y,0) \mid y \in \mathbb{R}\}$ που παριστάνει

την ευθεία $\vec{\rho}_2(t) = t(0,1,0)$

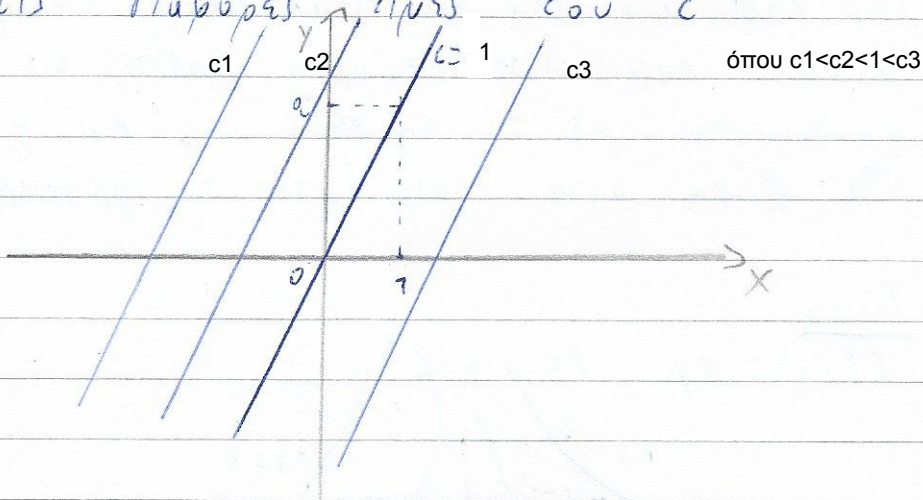
$z = xy$

PLOT!

β) $f(x, y) = ax - y + 7, (x, y) \in \mathbb{R}^2$

Παρατηρούμε ότι η $f(x, y) = c \Leftrightarrow ax - y + 7 = c \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow y = ax + 7 - c$, οπότε έχουμε ευθείες παράλληλες
 για τις διάφορες τιμές του c

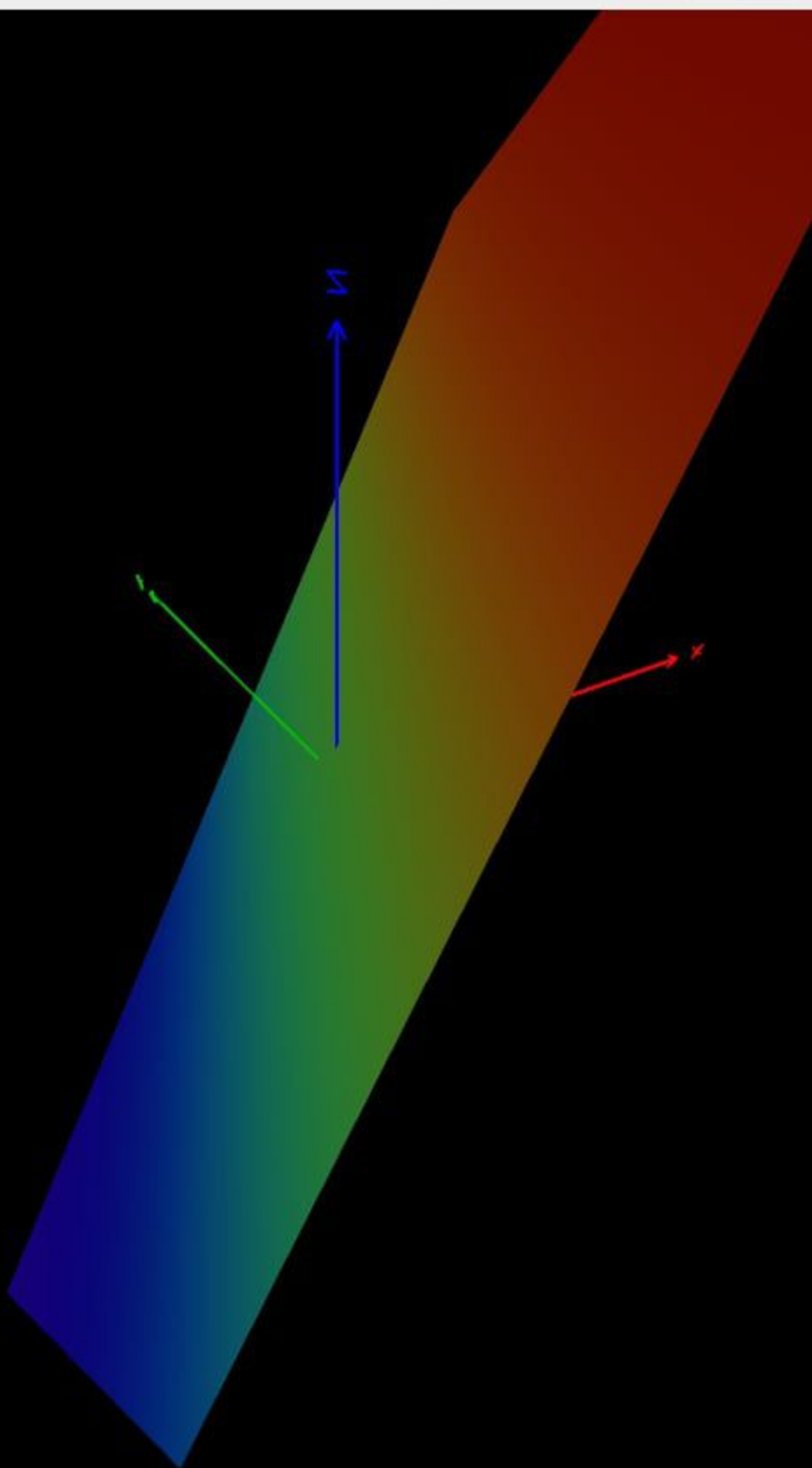
• Τομή με xz επίπεδο: $f(x, 0) = ax + 7$
 Οπότε $\pi_{xz} \cap \text{bf} = \{ (x, 0, ax+7) \mid x \in \mathbb{R} \}$, δηλαδή παραστάει
 την ευθεία $\vec{p}_3(t) = t(7, 0, a) + (0, 0, 7)$

• Τομή με yz επίπεδο: $f(0, y) = -y + 7$
 Οπότε $\pi_{yz} \cap \text{bf} = \{ (0, y, -y+7) \mid y \in \mathbb{R} \}$, δηλαδή
 παραστάει την ευθεία $\vec{p}_4(t) = t(0, 1, -1) + (0, 0, 7)$

$$z = 2x - y + 1$$

PLOT!

$$g) f(x, y) = \sin(\sqrt{x^2 + y^2}) \quad (x, y) \in \mathbb{R}^2$$

$$f(x, y) = \frac{7}{2} \quad (\Leftrightarrow) \quad \sin(\sqrt{x^2 + y^2}) = \frac{7}{2} \quad (\Leftrightarrow) \quad \begin{cases} \sqrt{x^2 + y^2} = \arcsin\left(\frac{7}{2}\right) + 2k\pi, & k \in \mathbb{Z} \\ \sqrt{x^2 + y^2} = \pi - \arcsin\left(\frac{7}{2}\right) + 2k\pi, & k \in \mathbb{Z} \end{cases}$$

Όμως, αφού $\sqrt{x^2 + y^2} \geq 0$, πρέπει $k \geq 0$

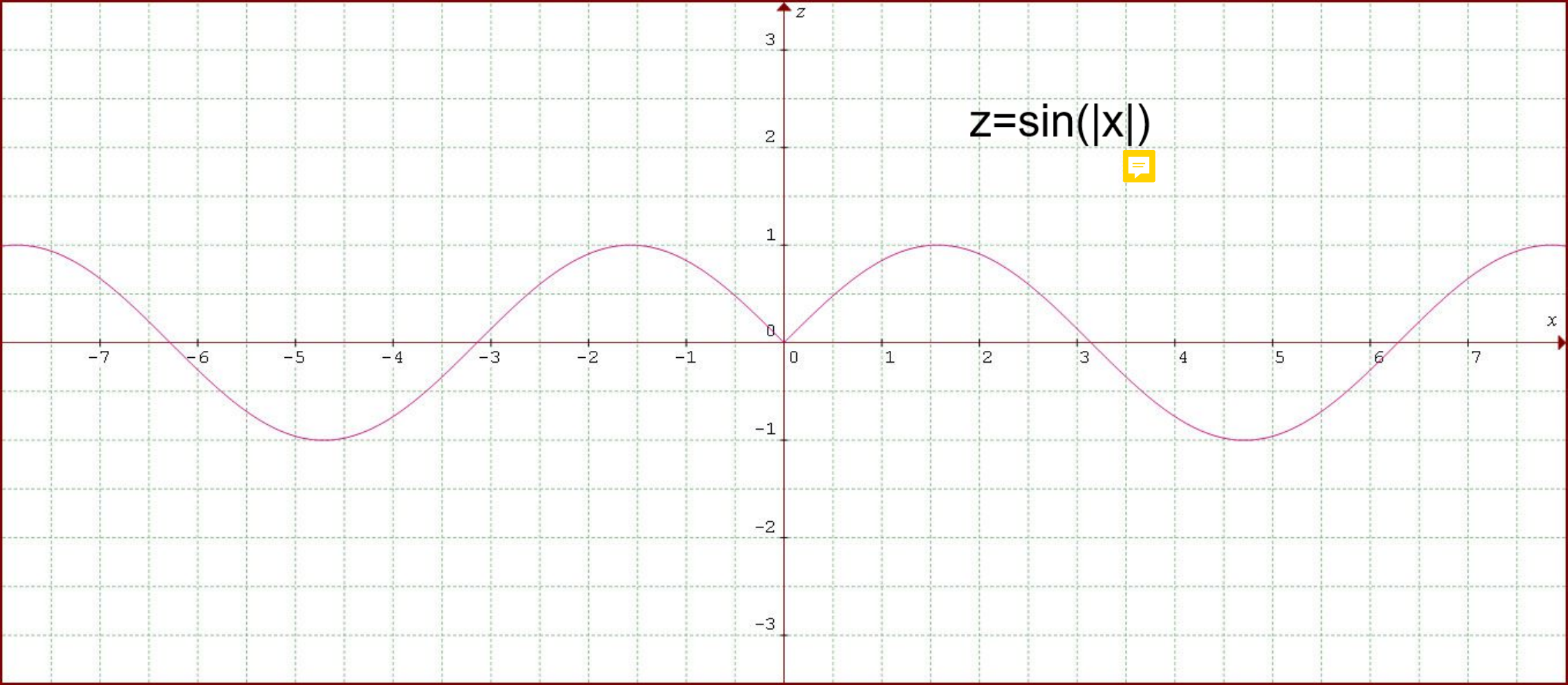
Οπότε ισοδύναμα έχουμε ότι $\begin{cases} x^2 + y^2 = (\arcsin\left(\frac{7}{2}\right) + 2k\pi)^2, & k \in \mathbb{N}_0 \\ x^2 + y^2 = (\pi - \arcsin\left(\frac{7}{2}\right) + 2k\pi)^2, & k \in \mathbb{N}_0 \end{cases}$

όπου $\mathbb{N}_0 = \{0, 1, 2, \dots\}$

Άρα παίρνουμε ομόκεντρους κύκλους με κέντρο το $(0, 0)$ και ακτίνα $\arcsin\left(\frac{7}{2}\right) + 2k\pi$, $\pi - \arcsin\left(\frac{7}{2}\right) + 2k\pi$, $k = 0, 1, 2, \dots$

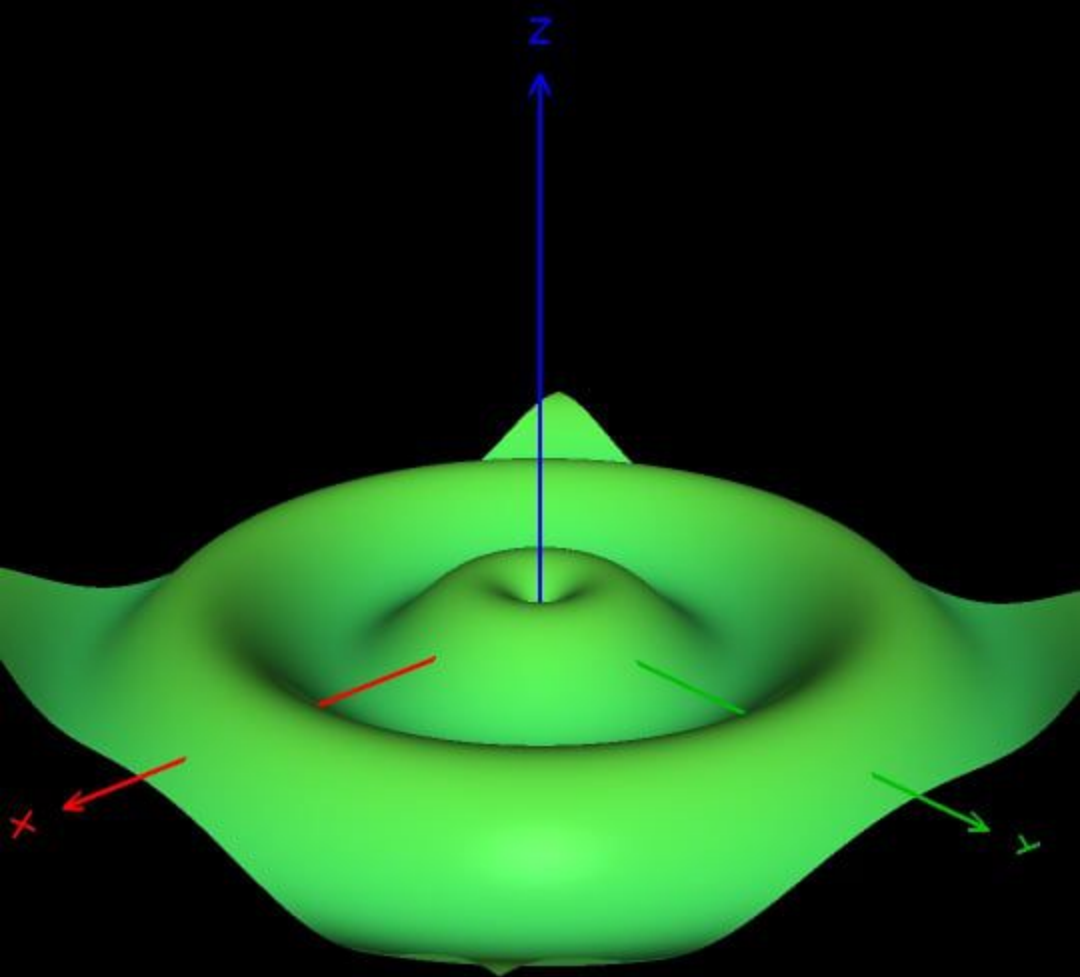
Η $f(x, y) = c$ λύεται με απρόμοιο τρόπο για όσες τις τιμές του $c \in [-1, 1]$ και δεν έχει λύση αν $|c| > 1$, αφού $|\sin a| \leq 1 \quad \forall a \in \mathbb{R}$

- Τομή με xz επίπεδο: $\rho_{xz} \cap \sigma_f = \{(x, 0, \sin|x|) : x \in \mathbb{R}\}$
- Τομή με yz επίπεδο: $\rho_{yz} \cap \sigma_f = \{(0, y, \sin|y|) : y \in \mathbb{R}\}$

$$z = \sin(\sqrt{x^2 + y^2})$$

PLOT!

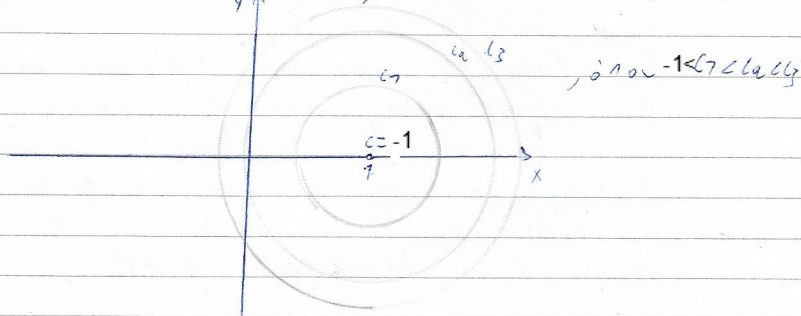

$$\delta) f(x, y) = x^2 + y^2 - 2x$$

$$\text{Παρατηρούμε ότι } f(x, y) = x^2 + y^2 - 2x + 1 - 1 = \\ = (x-1)^2 + y^2 - 1$$

$$\text{Οπότε } f(x, y) = c \Leftrightarrow (x-1)^2 + y^2 = c+1$$

Άρα για $c = -1$, έχουμε το σημείο $(1, 0)$, για $c < -1$ η εξίσωση είναι αδύνατη, και για $c > -1$ έχουμε κύκλο κέντρου $(1, 0)$ και ακτίνας $R_c = \sqrt{c+1}$

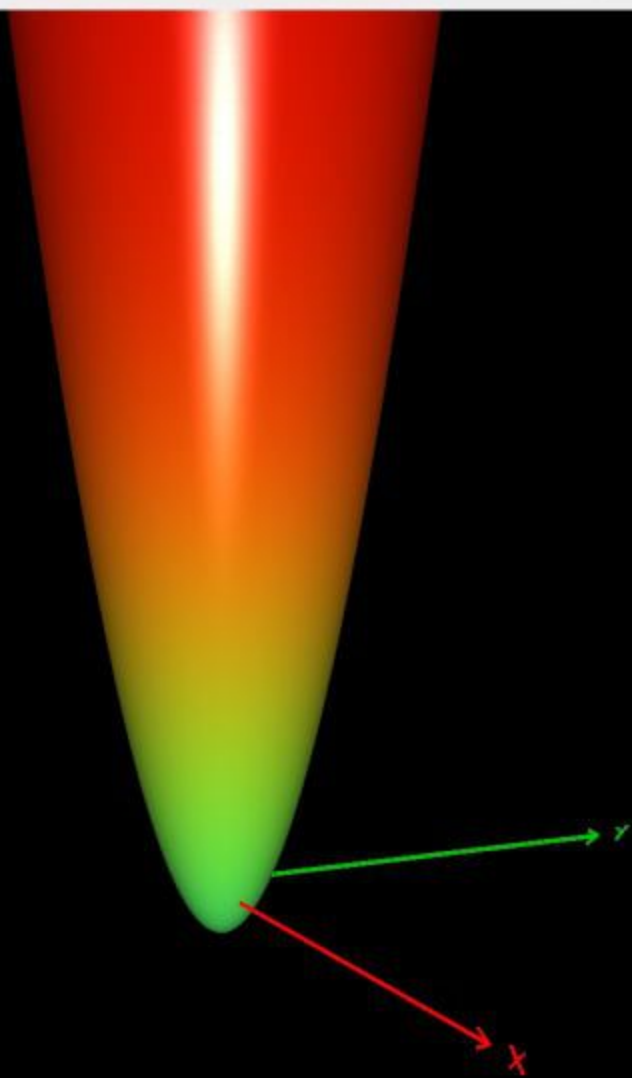

- $\text{π}_{yz} \cap \text{bf} = \{(x, 0, x^2 - 2x) \mid x \in \mathbb{R}\}$
- $\text{π}_{yz} \cap \text{bf} = \{(0, y, y^2) \mid y \in \mathbb{R}\}$

$$z = x^2 + y^2 - 2x$$

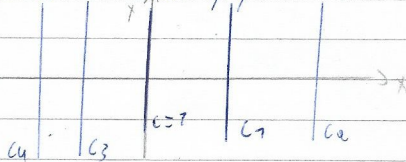
PLOT!

ε) $f(x, y) = e^x, (x, y) \in \mathbb{R}^2$

$f(x, y) = c \Leftrightarrow e^x = c \Leftrightarrow x = \ln c$, αν $c > 0$ και η εξίσωση είναι αδύνατη για $c \leq 0$

Οπότε οι καμπύλες οριζόντιες ευθείες

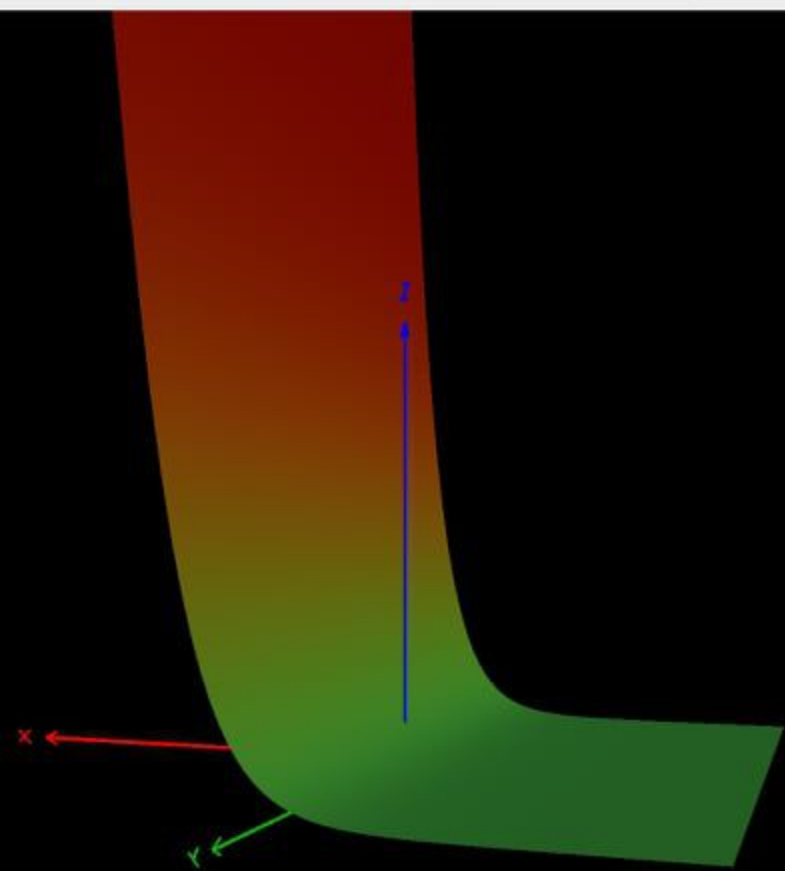
, όπου $c_4 < c_3 < c_2 < c_1 < c_5$

- $\Pi_{xz} \cap \text{Gr} f = \{ (x, 0, e^x) : x \in \mathbb{R} \}$

- $\Pi_{yz} \cap \text{Gr} f = \{ (0, y, \tau) : y \in \mathbb{R} \}$, που περιγράφει τη ευθεία $\vec{r}_5(t) = t(0, 1, 0) + (0, 0, \tau)$

$$z = e^x$$

PLOT!

Άσκηση 2

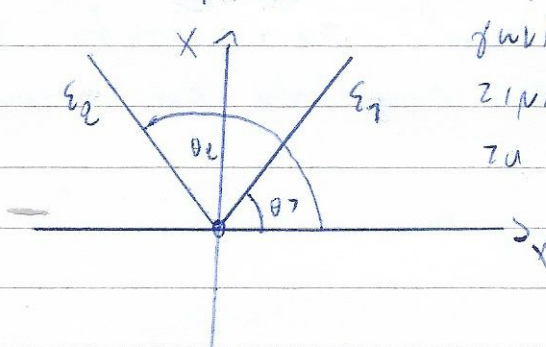
Χρησιμοποιώντας πολικές συντεταγμένες, περιγράψτε τις κυρτές σταθρές της συνάρτησης $f: \mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x,y) = \frac{axy}{x^2+y^2}$

Λύση

Έχουμε ότι $\begin{cases} x = r \cos \theta \\ y = r \sin \theta \end{cases}$, $r > 0$, $\theta \in [0, 2\pi)$

Οπότε $f(r, \theta) = \frac{r^2 \cos \theta \sin \theta}{r^2} = \cos \theta \sin \theta = \frac{1}{2} \sin(2\theta)$

Παρατηρούμε ότι η f είναι ακριβώς σταθερή, δηλαδή πάντα στις τιμές 0 και $\pm \frac{1}{2}$, που σχηματίζουν

ακτίων θ με τον x , έτσι σταθερή τιμή. Με βάση το σχήμα, όλα τα σημεία της ξ_1 έχουν την ίδια τιμή, $f(r, \theta) = \frac{1}{2} \sin(2\theta)$ και όμοια για την ξ_2

Βλέπουμε ακόμη ότι η $f(x,y) = c$ έχει λύση $\Leftrightarrow c \in [-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}]$

Τώρα ο.χ $f(x,y) = 0 \Leftrightarrow \sin(2\theta) = 0 \Leftrightarrow 2\theta = k\pi \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow \theta = \frac{k\pi}{2}, k \in \mathbb{Z}$$

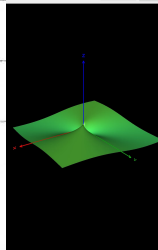
Όμως $\theta \in [0, 2\pi) \Rightarrow \theta = 0, \frac{\pi}{2}, \pi, \frac{3\pi}{2}$

Άρα η f είναι σταθερή στους άξονες xx', yy' αντίστοιχά της τιμή 0

Επίσης $f(x,y) = \frac{1}{2} \Leftrightarrow \sin(2\theta) = \frac{1}{2} \Leftrightarrow 2\theta = \frac{\pi}{6} + 2k\pi \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow \theta = \frac{\pi}{4} + k\pi, k \in \mathbb{Z} \Rightarrow \theta = \frac{\pi}{4}, \frac{5\pi}{4}, \text{ αφού } \theta \in [0, 2\pi)$$

z=2xy/(x^2+y^2)

Ασκηση 7

Παραγράψτε τις συνθήκες στάθμης της $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$,
 $f(x, y, z) = y^2 + z^2$

Λύση

i) Η $f(x, y, z) = c$ δεν έχει λύση για $c < 0$

ii) Η $f(x, y, z) = 0 \Leftrightarrow y = z = 0, x \in \mathbb{R}$

Ανταρτή είναι η ευθεία $\ell(t) = t(1, 0, 0)$

iii) Για $c > 0: f(x, y, z) = c \Leftrightarrow y^2 + z^2 = c$

Αυτό περιγράφει κύκλους, διότι αν παραστήσουμε
ότι $x \in K$, τότε στο επίπεδο $x \in K$ η $y^2 + z^2 = c$

περιγράφει κύκλο κέντρου 0 και ακτίνα $\sqrt{c}$, και
συνεπώς, καθώς "τρέχουν" τα επίπεδα $x \in K$, ο

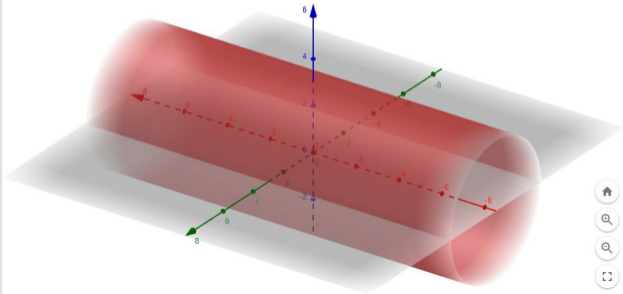
κύκλος περνοειζέται παράλληλα και σχηματίζει κύλινδρο

eq1: $y^2 + z^2 = 9$

Input...

5

Όριση

Έστω $f: A \subseteq \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^k$ και x_0 σημείο συσσώρευσης του A .
Αν $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = l \in \mathbb{R}^k$, τότε αυτό σημαίνει ότι για

κάθε ϵ -οσφική του l του $\mathbb{R}^k$ υπάρχει δ τέτοια ώστε για κάθε $x \in A$ με $x \neq x_0$ και $|x - x_0| < \delta$ ανήκει σε αυτή την ϵ -οσφική με κέντρο το x_0 , τότε το $f(x)$ θα ανήκει στην ϵ -οσφική του l .

Άρα, όπως και να προσεγγίσουμε το x_0 μέσα στην ϵ -οσφική δ του x_0 και ενός του A , τότε το $f(x)$ θα είναι κοντά στο l , δηλαδή μέσα στην ϵ -οσφική δ του l .

Άσκηση 7

Να υπολογιστεί, αν υπάρχει, το $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} e^{\frac{xy^2}{x^2+y^2}}$

Λύση

Εκουμε ότι $\left| \frac{xy^2}{x^2+y^2} \right| = |x| \frac{y^2}{x^2+y^2} \leq |x| \cdot 1 = |x|$ και

$$\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} |x| = 0$$

$$\text{Οπότε } \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{xy^2}{x^2+y^2} = 0$$

Ευκρινώς $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} e^{\frac{xy^2}{x^2+y^2}} = \lim_{t \rightarrow 0} e^t = 1$, λόγω ομοιοτήτων

και e^t

Άσκηση 8

Να υπολογιστεί, αν υπάρχει, το $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{\sin(xy)}{\sqrt{x^2+y^2}}$

Λύση

Θέτουμε $f(x,y) = \frac{\sin(xy)}{\sqrt{x^2+y^2}}$, $(x,y) \neq (0,0)$

Παρατηρούμε ότι $f(x,0) = f(0,y) = 0$ (*)

Τώρα για $x \neq 0$ και $y \neq 0$, έχουμε ότι:

$$f(x,y) = \frac{\sin(xy)}{xy} \cdot \frac{xy}{\sqrt{x^2+y^2}}$$

Έχουμε ότι $\lim_{\substack{(x,y) \rightarrow (0,0) \\ xy \neq 0}} \frac{\sin(xy)}{xy} = \lim_{z \rightarrow 0} \frac{\sin z}{z} = 1$

$$\text{Τώρα ως } \left| \frac{xy}{\sqrt{x^2+y^2}} \right| = \sqrt{\frac{x^2 y^2}{x^2+y^2}} = \frac{1}{\sqrt{\frac{1}{y^2} + \frac{1}{x^2}}} \xrightarrow[(xy \neq 0)]{(x,y) \rightarrow (0,0)} 0$$

$$\text{Άρα } \lim_{\substack{(x,y) \rightarrow (0,0) \\ xy \neq 0}} \sqrt{\frac{1}{y^2} + \frac{1}{x^2}} = +\infty$$

Οπότε έχουμε ότι $\lim_{\substack{(x,y) \rightarrow (0,0) \\ xy \neq 0}} \frac{xy}{\sqrt{x^2+y^2}} = 0$

Άρα $\lim_{\substack{(x,y) \rightarrow (0,0) \\ xy \neq 0}} f(x,y) = 1 \cdot 0 = 0$ (ε)

Οπότε τελικά $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y) = 0$, από (*), (ε)

Άσκηση 9

Να υπολογιστεί, αν υπάρχει, το $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x \sin y + x^2 y}{x^2 + y^4}$

Λύση

Θέτουμε $f(x,y) = \frac{x \sin y + x^2 y}{x^2 + y^4}$, $(x,y) \neq (0,0)$

Παρατηρούμε ότι $f(x,0) = 0 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0} f(x,0) = 0$

$$\begin{aligned} \text{Όπως } f(x,x) &= \frac{x \sin x + x^3}{x^2 + x^4} = \frac{x \sin x}{x^2 + x^4} + \frac{x^3}{x^2 + x^4} = \\ &= \frac{\sin x}{x + x^3} + \frac{x}{1 + x^2} = \frac{\sin x}{x} \cdot \frac{1}{1 + x^2} + \frac{x}{1 + x^2} \end{aligned}$$

Οπότε $\lim_{x \rightarrow 0} f(x,x) = 1 \cdot 1 + 0 = 1$

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι το ζητούμενο όριο δεν υπάρχει

Άσκηση 10

Να υπολογιστεί, αν υπάρχει, το $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{e^{xy} - 1}{\sqrt{x^2 + y^2}}$

Λύση

Θέτουμε $f(x,y) = \frac{e^{xy} - 1}{\sqrt{x^2 + y^2}}$, $(x,y) \neq 0$ και παρατηρούμε

ότι $f(x,0) = 0 \quad \forall x \neq 0$, $f(0,y) = 0 \quad \forall y \neq 0$ (*)

Τώρα αν $xy \neq 0$: $f(x,y) = \frac{e^{xy} - 1}{xy} \cdot \frac{xy}{\sqrt{x^2 + y^2}}$ και έχουμε

ότι $\lim_{\substack{(x,y) \rightarrow (0,0) \\ xy \neq 0}} \frac{e^{xy} - 1}{xy} = \lim_{z \rightarrow 0} \frac{e^z - 1}{z} = \frac{d}{dz} \Big|_{z=0} (e^z) = e^0 = 1$

Επίσης $\left| \frac{xy}{\sqrt{x^2 + y^2}} \right| = \frac{1}{\sqrt{\frac{1}{y^2} + \frac{1}{x^2}}} \xrightarrow{(x,y) \rightarrow (0,0)} 0$ όπως στην Άσκηση 8

Αρα τελικά $\lim_{\substack{(x,y) \rightarrow (0,0) \\ xy \neq 0}} f(x,y) = 1 \cdot 0 = 0 \Rightarrow \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y) = 0$

Άσκηση 77

Δίνεται η $f: \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 \mid x \neq y\} \rightarrow \mathbb{R}, f(x,y) = \frac{xy}{x-y}$

- α) Αποδείξτε ότι $\forall \lambda > 0$ με $\lambda \neq 7$, το $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x, \frac{x}{\lambda})$ υπάρχει
 β) Αποδείξτε ότι το $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y)$ δεν υπάρχει

Λύση

α) $f(x, \frac{x}{\lambda}) = \frac{x^{1+\lambda}}{x-x^\lambda}$, για $x \neq 0$ και x "κόκκινο" στο 0

(Με το κόκκινο στο 0 εννοούμε, σε περιοχή του 0 στην οποία δεν υπάρχουν ρίζες της $x-x^\lambda=0$)

Διακρίνουμε περιπτώσεις:

i) Αν $\lambda > 7$: $f(x, \frac{x}{\lambda}) = \frac{x^{1+\lambda}}{x(1-x^{\lambda-7})} = \frac{x^\lambda}{1-x^{\lambda-7}} \xrightarrow{x \rightarrow 0} \frac{0}{1-0} = 0$, αφού $\lambda > 7$

ii) Αν $\lambda < 7$: $f(x, \frac{x}{\lambda}) = \frac{x^{1+\lambda}}{x^\lambda(x^{\lambda-7}-1)} = \frac{x}{x^{\lambda-7}-1} \xrightarrow{x \rightarrow 0} \frac{0}{0-1} = 0$, αφού $0 < 7-\lambda$

β) Παρατηρούμε και ότι $f(x, \mu x) = \frac{\mu x^2}{(\mu-1)x} = \frac{\mu x}{\mu-1} \xrightarrow{x \rightarrow 0} 0$
 για $\mu \neq 1$

Μια άλλη διαδρομή είναι η εξής: Αν κατά μήκος κάποιου κυκλώνα $y=g(x)$ ισχύει ότι $\lim_{x \rightarrow 0} g(x) = 0$ και $f(x, g(x)) = 7 \ \forall x$ κοκκί στο 0 με $x \neq 0$, τότε προφανώς $\lim_{x \rightarrow 0} f(x, g(x)) = 7$ και άρα δεν μπορεί να ισχύει ότι $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y) = 0$

$\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y) = 0$, διότι προσεγγίζονται το $(0,0)$ από την $(x, g(x))$, "αδικοποιώντας" στο 7 και όχι στο 0

Έχουμε τώρα ότι $f(x,y) > 7 \Leftrightarrow \frac{xy}{x-y} > 7 \Leftrightarrow xy > x-y \Leftrightarrow y(x+1) \geq x \Leftrightarrow y \geq \frac{x}{x+1}$

Παρατηρούμε επίσης, ότι $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x}{x+1} = 0$

Οπότε $\lim_{x \rightarrow 0} f(x, \frac{x}{x+1}) = \lim_{x \rightarrow 0} 7 = 7$. Άρα με βάση τα παραπάνω δεν υπάρχει το $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y)$

Άσκηση 7ε

Δίνεται η συνάρτηση $f(x,y) = \frac{xy}{x^2+y^2}$, $(x,y) \neq (0,0)$

Να δείξετε ότι υπάρχουν τα διαδοχικά όρια $\lim_{x \rightarrow 0} \lim_{y \rightarrow 0} f(x,y)$, $\lim_{y \rightarrow 0} \lim_{x \rightarrow 0} f(x,y)$ και ότι είναι ίσα,

αλλά δεν υπάρχει το $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y)$

Λύση

Για $x \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$ σταθερό, έχουμε ότι $\lim_{y \rightarrow 0} \frac{xy}{x^2+y^2} = \frac{x \cdot 0}{x^2+0} = \frac{0}{x^2} = 0$

Οπότε $\lim_{x \rightarrow 0} \lim_{y \rightarrow 0} f(x,y) = \lim_{x \rightarrow 0} 0 = 0$

Όμοια για $y \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$ σταθερό, έχουμε ότι $\lim_{x \rightarrow 0} f(x,y) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{xy}{x^2+y^2} = \frac{0 \cdot y}{0+y^2} = \frac{0}{y^2} = 0$

Οπότε $\lim_{y \rightarrow 0} \lim_{x \rightarrow 0} f(x,y) = \lim_{y \rightarrow 0} 0 = 0$

Τώρα θα δείξουμε ότι δεν υπάρχει το $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y)$

Πράγματι, $f(x,0) = 0 \xrightarrow{x \rightarrow 0} 0$

Οπότε $\lim_{x \rightarrow 0} f(x,0) = 0$

Επίσης $f(x,x) = \frac{x^2}{2x^2} = \frac{1}{2} \xrightarrow{x \rightarrow 0} \frac{1}{2}$, δηλαδή $\lim_{x \rightarrow 0} f(x,x) = \frac{1}{2}$

Άρα δεν υπάρχει το $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y)$

Άσκηση 73

Για τις διάφορες τιμές του $a > 0$, ορίσουμε την συνάρτηση $f: \mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x,y) = \frac{xy}{(x^2+y^2)^a}$

Εξετάστε για ποια τιμές του $a > 0$ μπορεί η f να συνεχιστεί ως συνεχής στο $\mathbb{R}^2$

Λύση

Παρατηρούμε ότι $f(x,0) = 0 \xrightarrow{x \rightarrow 0} 0$ (*)

Ευνκαώς η f μπορεί να συνεχιστεί σε συνεχής στο $\mathbb{R}^2$ $\Leftrightarrow$ υπάρχει το $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y) \in \mathbb{R}$ και της δώσουμε στο

$(0,0)$ αυτή την τιμή

Αν υπάρχει το όριο, τότε λόγω (*), $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y) = 0$

i) Για $a > 1$ έχουμε ότι $f(x,x) = \frac{x^2}{(2x^2)^a} = \frac{1}{2^a} \frac{x^2}{(x^2)^a} = \frac{1}{2^a} \frac{1}{(x^2)^{a-1}}$

Αρα δεν υπάρχει το $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y)$

ii) Για $a = 1$: $f(x,x) = \frac{x^2}{2x^2} = \frac{1}{2} \xrightarrow{x \rightarrow 0} \frac{1}{2}$

Αρα δεν υπάρχει το $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y)$

iii) Για $a < 1$: Έχουμε ότι $|f(x,y)| = \frac{|xy|}{(x^2+y^2)^a} = \frac{|xy| \cdot (x^2+y^2)^{1-a}}{(x^2+y^2)^a} \stackrel{(*)}{\leq} \frac{1}{a} (x^2+y^2)^{1-a} \xrightarrow{(x,y) \rightarrow (0,0)} 0$

Οπότε $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y) = 0$

Αρα για $0 < a < 1$ η f συνεχίζεται σε συνεχής στο $\mathbb{R}^2$

(*) Σημειώνουμε ότι $(|x|-|y|)^2 \geq 0 \Rightarrow x^2 - 2|x||y| + y^2 \geq 0$
 $\Leftrightarrow 2|x||y| \leq x^2 + y^2 \Rightarrow \frac{|x||y|}{x^2 + y^2} \leq \frac{1}{2}$

Άσκηση 74

Για τις διάφορες τιμές του $\beta > 0$, ορίστε τη συνάρτηση
$$f(x, y) = \frac{x^\alpha \sin y}{(x^\alpha + y^\alpha)^\beta}, \quad (x, y) \neq (0, 0)$$

Εξετάστε για ποιες τιμές της παραμέτρου β , η f μπορεί να συνεχιστεί σε συνεχή συνάρτηση στο $\mathbb{R}^2$

Λύση

Παρατηρούμε ότι η f είναι συνεχής στο $\mathbb{R}^2 \setminus \{(0, 0)\}$ ως πηλίκο συνεχών

Ενδεώς η f μπορεί να συνεχιστεί ως συνεχής στο $\mathbb{R}^2$

($\Rightarrow$) υπάρχει το $\lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} f(x, y) \in \mathbb{R}$ και της ίδιου αριθμού

Παρατηρούμε ότι $f(x, 0) = 0 \quad \forall x \neq 0$. Οπότε αν υπάρχει το $\lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} f(x, y)$ θα πρέπει να ισχύει ότι $\lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} f(x, y) = 0$

Για $x \neq 0$ έχουμε ότι $f(x, x) = \frac{x^\alpha \sin x}{(2x^\alpha)^\beta} = \frac{x^3}{e^\beta x^{2\beta}} \frac{\sin x}{x}$

i) Αν $3 < 2\beta$, τότε $f(x, x) = \frac{\sin x}{x} \cdot \frac{1}{e^\beta} \cdot \frac{1}{x^{2\beta-3}}$ και

~~δεν υπάρχει~~ π.χ. έχουμε ότι $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x, x) = \frac{1}{e^\beta} \cdot \frac{1}{x^{2\beta-3}} \cdot 1 \rightarrow +\infty$

Άρα δεν υπάρχει το $\lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} f(x, y)$

ii) Αν $3 = 2\beta$, τότε $f(x, x) = \frac{\sin x}{x} \cdot \frac{1}{e^\beta} \cdot \frac{1}{x^{2\beta-3}} \neq 0$

Οπότε ούτε σε αυτή την περίπτωση υπάρχει το όριο

iii) Αν $0 < 2\beta < 3$ β) έχουμε ότι $f(x, x) = \frac{x^{3-2\beta} \sin x}{e^\beta x^{2\beta}} \rightarrow 0 \cdot \frac{1}{e^\beta} = 0$
δεν αρκεί όμως αυτό. Πρέπει να δείξουμε ότι για $0 < 2\beta < 3$, υπάρχει το $\lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} f(x, y) = 0$

Θαόρα για $0 < \alpha < \beta < \frac{3}{2}$ έχουμε ότι
 για $y \neq 0$ $f(x, y) = \frac{x^\alpha y}{(x^\alpha + y^\alpha)^\beta} \frac{\sin y}{y} =$

$$= \frac{x^\alpha y}{(x^\alpha + y^\alpha)^{\frac{3}{2}}} (x^\alpha + y^\alpha)^{\frac{3}{2} - \beta} \frac{\sin y}{y}$$

Από $\frac{3}{2} > \beta$, έχουμε ότι $\lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} (x^\alpha + y^\alpha)^{\frac{3}{2} - \beta} \frac{\sin y}{y} =$

$$= 0 \cdot 1 = 0$$

Αν δειξουμε ότι $\frac{x^\alpha y}{(x^\alpha + y^\alpha)^{\frac{3}{2}}}$ πραγματικό, τότε

$\lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} f(x, y) = 0$, αφού θα έχουμε μηδενικά επί
 $y \neq 0$
 πραγματικών

Τώρα $\frac{x^4 y}{(x^2 + y^2)^{\frac{3}{2}}}$ πραγματικό $(=) \left(\frac{x^2 y}{(x^2 + y^2)^{\frac{3}{2}}} \right)^2$ πραγματικό

$(=) \frac{x^4 y^2}{(x^2 + y^2)^3}$ πραγματικό

Όπως $(x^2 + y^2)^3 = x^6 + 3x^4 y^2 + 3x^2 y^4 + y^6 \geq 3x^4 y^2$

$(=) \frac{x^4 y^2}{(x^2 + y^2)^3} \leq \frac{1}{3}$ και άρα είναι πραγματικό

Επομένως, από τα παραπάνω, αφού συντελεστής $f(x, 0) = 0$
 παίρνουμε ότι $\lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} f(x, y) = 0 \quad \forall 0 < \beta < \frac{3}{2}$